

ITALSKÁ RENESANCE

latinsky psaná dramatika
commedia erudita
tragédie

Vývoj od latinských textů k italsky psané dramatice

- původní antické latinské texty (Řím)
  - Plautus, Terentius
- latinsky psané napodobeniny antických římských textů
- překlady do italštiny
- italské napodobeniny podle antických římských vzorů
- původní italsky psaná tvorba

Žánry

- tragédie
- commedia erudita (učená komedie)
- commedia dell'arte („umělecká“ komedie)
- pastorála (pastýřská hra)
- intermezzo, interludium (mezihra)
- opera

Latinsky psaná dramatika

- **ALBERTINO MUSSATO** (1261 – 1329)

- **Eceneris** cca 1315

tragédie podle senecovského vzoru

- **ANTONIO LOSCHI** (*loski*)

- **Achilles**

tragédie; klasický námět - mytologie

Latinsky psaná dramatika

- **PIETRO PAOLO VERGERIO** (*verdžerio*)
(1370 – 1444)
  - významný humanista, lékař, státník, pedagog
  - **Paulus**
komedie, satira na studentský život

Italsky psaná dramatika

- **commedia erudita**

Literatura:

- *Zdeněk Digrin: Divadlo učenců a diplomatů.
Praha 1995*

Italsky psaná dramatika – commedia erudita

- **LODOVICO
ARIOSTO**
1474 – 1533

- *portrét od Tiziana*

Ariosto

- *překlady Plauta a Terentia*
- **Komedie o truhle** (Cassaria; 1588 Ferrara)
- **Nekromant** (komedie proti mágům, podvodníkům, satira na pověrčivost)
- **Lena**
- *rytířský epos **Zuřivý Roland***

Italsky psaná dramatika – commedia erudita

- **BERNARDO DOVIZZI
DA BIBBIENA**
(kardinál Bibbiena; 1470 - 1520)
- **Komedie o Kalandrovi**
(Calandria)

Italsky psaná dramatika – commedia erudita

- **NICCOLO
MACHIARELLI**
(1469 – 1527)

Machiavelli

- **Mandragora**
- **Masky**
- *Kníže (Vladař; Il Principe) – politologický spis o vládnutí*

Italsky psaná dramatika – commedia erudita

- **ANGELO BELOCO,**
zvaný **RUZZANTE**
(= taškář)

(1469 – 1542)

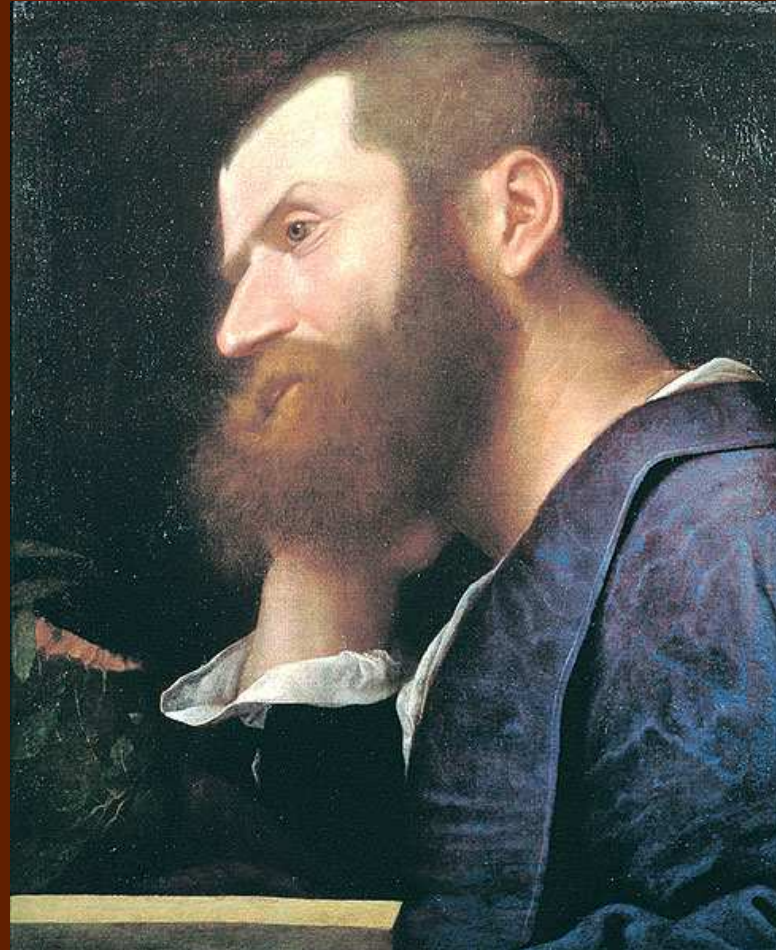

Ruzzante

- **Ruzzante** (Taškář)
- **Vdovička z Ancony**
- **Koketka**
- *česky: Co řekl Ruzzante... (Vlasta Gallerová)*

Italsky psaná dramatika – commedia erudita

- **PIETRO ARETINO**
(1492 – 1556)

Aretino

- *satiry:*
  - **Dvorská komedie**
  - **Podkoní**
- *tragédie:*
  - **Oracio**

Italsky psaná dramatika – commedia erudita

- **GIORDANO BRUNO**

(1548 – 1600)

- **Svíčkař**
(komedie)

Giordano Bruno / Pomník – Berlín, Potsdammer Platz //
Pomník – Řím, Campo del Fiori

Italsky psaná dramatika – tragédie

- **GIANGIORGIO
TRISSINO**

(1478 – 1550)

- jako první začal psát velké tragédie podle antického vzoru
- zavádí chór, který komentuje dění
- dodržení jednoty místa a děje

Trissino

- **Sofonisba**

o dceři kartaginského vojevůdce, která se raději otrávila, než by se nechala zajmout Římany

- **Poetika**

- *šestidílný teoretický spis*

- *shrnuje základní principy klasicismu na základě Aristotela*

